

میر عبدالواحد سادات

روحانی روشن ضمیر را گرامی میداریم:

در آشفته بازار کنونی که تاجران دین (دین فروشان) با اعمال شنیع شان و اندیشه های بنیادگرایانه جهادی - طالبانی ارزشهای معنوی را زیر سوال قرارداده و درحالیکه افغانستان اماج ذهنیت تکفیری قرار دارد ، بسیار ضرور است تا خط فاصل روشن روحانیون پاکنهاد و روشن ضمیر با این دجالان بدقت ترسیم گردد ، تا مردم مظلوم و بویژه نسل جوان دشمنان دین و ایین شان را بشناسند و متوجه این حقیقت تاریخی شوند که اصل مضمون جنگ حدود نیم قرن اخیر که با تمام شدت ان دوام دارد ، همانا جدل تاریخی جهل و تاریکی با علم و نور می باشد و در طول تاریخ و منجمله درین صدسال اخیر که جدل مشروطه و مشروعه مطرح است ، همیشه بزرگترین دانشمندان اسلامی و روحانیون در دفاع از علم ، ترقی ، قانونگرایان ، مشروطیت و ترقی قرارداشته اند. بنیاد گذار مشروطیت اول افغانستان عالم بزرگ دین مولانا محمد سرورجان واصف قندهاری و محرر اولین سراج الاخبار مولانا عبد الرؤف قندهاری است که در شعر " خاکی " تخلص میکرد و شخصیت برجسته نهضت امانی و مشروطه خواه بزرگ مولوی عبدالواسع قندهاری مولف اولین کد جزایی " تمسك القضاة المانیة " است که بحیث پدر تقنین افغانستان شناخته می شود. به همین ترتیب در نهضت های بعدی و مشروطیت سوم روحانیون بزرگ همانند علامه سید اسماعیل بلخی و مولانا خسته و ... سکانداران ترقی ر ازادخواهی بوده اند که بسان اسلاف شان ادیب و شاعر نیز بوده اند.

همین سلسله تداوم یافته و تا احوال جاری ما شاهد حضور روحانیون شجاع و منادیان حق و حقیقت هستیم که بقیمت سر وجانشان با اربابان جهل و تاریکی در جدل می باشند . (نقش روحانیون و علمای روشن ضمیر اسلامی در تحولات صد سال اخیر ، ایجاب بحث مفصل را مینماید و جداگانه باید به پرداخته شود) درین سلسله و در نوشته حاضر ما یاد یکی از روحانیون پاکنهاد و روشن ضمیر از همین تبار را گرامی میداریم: نوامبر (۲۰۲۰ م) پانزده سال از خاموشی یکی از بزرگترین دانشمندان علوم اسلامی و انسان والا گهر ، با فضل و کمال ، ید طولای ادب و طبع روان در شعر ، شادروان مولوی عبدالولی حجت میگذرد که به همین مناسبت از شخصیت بلند علمی و معنوی او تجلیل مینماییم.

زمانیکه در (۲۱ سنبله ۱۳۰۳ هجری - شمسی) داملا عبدالعلی باشنده قریه خرم آب ولسوالی فرخار ولایت تخار صاحب فرزند میشود ، گویا پیش بینی مینماید که در آتیه طفلش طلایه دار خرد ، دانایی و چراغ معرفت میگردد ، زیرا تاریخ تولد او را چنین منظوم و مرقوم نموده است:

ماده تاریخ ان فرخنده زاد
نزد دانایان چراغ علم باد

عبدالولی کوچک از محضر پدر کسب معرفت مینماید و دروس متداوله را نزد مولوی های معروف محل ، مولوی فیض محمد و مولوی محمد امین فرخاری فرا میگردد .
در سال (۱۳۲۵ هجری - شمسی) شامل دارالعلوم عربی کابل میشود و در سال (۱۳۳۲ هجری - شمسی) بحیث شاگرد ممتاز و اول نمره فارغ و بخواهش مؤسس مدرسه تخارستان ، به سمت مدرس ان مدرسه شامل و در سال (۱۳۳۷ هجری - شمسی) به مدرسه تخارستان قندز تعین میگردد.
علو فکر و روشن اندیشی این مولوی روشن ضمیر به زودی دایره حسادت حاسدان را در برابر او ایجاد و با استفاده از سطح نازل فهم و درک مردم ، اربابان ذهن تکفیری بخاطر تکفیر این دانشمند جوان و متبحر در مسایل دینی ، دسیسه می چینند و سرانجام دیوان تمیز وقت برین اتهام احمقانه چنین حکم مینماید که:
اتهام تکفیر ثابت نشده و مولوی حجت بخاطر صحبت های بالاتر از سویه و فهم عوام الناس به سه سال حبس تنفیذی محکوم گردد.
فاعتبرو یا اوالابصار :

و بدینترتیب ارگان عالی قضایی کشور با پشت کردن به احکام قانون و شریعت به خرافات رجعان میدهد و تسلیم دسایس الحیل پاسداران جهل میگردد.

در تاریخ دین اسلام حربه تکفیر از ابداعات گروه خوارج است و در تمام این مدت کمتر دانا و اهل بصیرت بوده که از شر این جهل سالاران در امان مانده باشد.

از امام اعظم (ابو حنیفه) تا سایر صاحبان شریعت و طریقت و تا بزرگترین دانشمندان و نوابغ زمان ، زهر اتهامات ذهنیت تکفیری و اسلاف داعشیان را چشیده و زجر روزگار را کشیده اند . شیخ الرئیس بو علی سینا بزرگترین فیلسوف و طبیب و نابغه عصر را تکفیر کردند و امام غزالی در " تهافت الفلاسفه " خود بر ان مهر تایید گذاشت ، ما باین فریاد حضرت ابن سینا که در درازنای تاریخ تداوم یافته ، اشنا هستیم:

کفر چو منی گزاف و آسان نبود
محکم تر از ایمان من ایمان نبود
در دهر یکی چون من و آنهم کافر
پس در همه دهر یک مسلمان نبود

متأسفانه در احوال جاری که افغانستان و منطقه اماج ذهنیت بنیادگرایانه تکفیری قرار دارد ، روحانیون و علمای دین که از حق و حقیقت صحبت مینمایند ، بدستور تکفیریان ، سلاخی میگردند و خوارج عصر ما بر هر ازاد اندیش ، شمشیر تکفیر از نیام میکشند.

در ورق گردانی وضع جهان که روز و روزگار عوض میگردد و بعد تاسیس نخستین جمهوریت مجال کار برایشان درمربوطات لوی خارنوالی و ستره محکمه میسر میگردد و در سالهای بعدی شادروان مولوی عبدالولی حجت بمثابة شخصیت بزرگ علمی و با معرفت مورد تکریم قرار میگیرد و به مناصب با اعتبار مقرر میگردد . بعد از علامه داکتر سعید افغانی از محاکم وقت بحیث رییس ریاست شئون اسلامی مقرر و با تاسیس وزارت شئون اسلامی در جمهوری دیموکراتیک افغانستان در اوایل دهه شصت ، در سمت اولین وزیران وزارت مقرر می شود و در سالهای بعدی منحصیث معاون مقام عالی ستره محکمه (معاون قاضی القضاة) و تا سقوط اندولت مصدر خدمات صادقانه و شایسته بوطن و مردم گردیده و پیوسته مورد تکریم زعامت دولتی و حرمت همکاران و مردم قرار داشت . در ان سالها و با ایجاد انجمن حقوقدانان جمهوری افغانستان برهبری پوهاند فقید داکتر غلام سخی مصؤن ، در شورای رهبری انجمن انتخاب گردید.

شادروان مولوی حجت شخصیت ورجاوند فرهنگی ، ادیب و طبع روان شعری داشت و در شعر " ضارع " تخلص میکرد و یکی از از سروده های ایام شباب شانرا با هم میخوانیم:

عشوه خوبان سراسر حسب دلخواه من است
خاصه تمکین و خرامان زیب ان ماه من است
زان سبب مهر بتان چندیست همراه من است
مدتی شد عشق بازی شیوه و راه من است
صحبت و بزم حریفان عزت و جاه من است

این بزرگوار فقید در جلای وطن و اقامت در کشور جرمنی با الطاف همیشگی نامه های محبت آمیز برای این قلم می فرستاد و درد دل را درابیات پر سوز بازتاب میداد:

بودیم بهم جمع رفیقان يك چند
چون عقد ثریا همه با هم پیوند
ناگاه فلك رشته این عقده گسست
هر يك به کناره جهانی افگند

این شخصیت گران ارج اسلامی و فرهنگی با وجاهت يك هفته اخير عمر را در بستر مریضی سپری نمود و در آن شب و روز پسر بزرگشان محترم شمس الضحی حجت حقوقدان سابقه دار به زیارت وطن رفته بود و در بازگشت سر راست به شفاخانه و عیادت پدر می‌رود و پدر با دیدن فرزند برومند لب به سخن می‌گشاید و از احوال وطن جويا و می‌پرسد که ، چه تحفه از وطن آورده ای ؟

پسر جواب میدهد که توت و چارمغز وطن را آورده ام ، بزرگوار با حسرت می‌گویند ، بتی از همان توت وطن که بخورم و در معده من باشد....

با دریغ که این خادم صادق و محب وطن در فردای امروز (هجدهم نوامبر ، ۲۰۰۵ م) داعی اجل را لبیک و به جاودانگی می‌پیوندد.

مولانا کبیر فرخاری فقید در مرثیه منظوم بخاطر وفات شان نوشت:

ز دانشمند نامی همچو حجت
بلند است بر فلك وصف وقارش

اصالتا و بوکالت از شورای رهبری انجمن حقوقدانان افغان در اروپا روان پاك این قاضی سابقه دار و شخصیت بزرگ اسلامی ، فرهنگی و ملی افغانستان و پاسدار نستوه حق ، حقیقت ، علم و روشنایی را شاد و یادشان را گرامی و همیشه ارزو می‌برم.

با حرمت